

Sairaanhoitajaliiton kirjallinen asiantuntijalausunto Hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta

Sairaanhoitajaliitto antaa lisälausunnon Liikenne- ja viestintävaliokunnan pyynnöstä 27.2.2020 kuulemistilaisuutta varten.

Kotihoidon ym. pysäköinnin erikoisluvan järjestäminen tulee ratkaista sellaisella lain sisällöllä, että se ei työllistä pysäköintitunnusta käyttäviä työntekijöitä. Nyt ehdotetussa sisällössä kuntien lupien hakuprosessista on tulossa massiivinen, kun lupien hakijoina olisivat työntekijät ja palvelujen tarjoajat. Kuten kuntien lausunnoista tulee ilmi, pysäköinnin järjestämisen tahtotila ja tarve vaihtelevat. On ilmiselvää, että tarvitaan valtakunnallinen ratkaisu. Kuten olemme aikaisemmassa lausunrossammekin tuoneet ilmi, ei pysäköintijärjestelyjä saa jättää työntekijän, potilaan/asiakkaan eikä heidän omaistensa vastuulle eikä potilaille/asiakkaille annettavissa oleva aika saa lyhentyä pysäköintiongelmien tai pysäköintilupajärjestelyjen takia.

Hallituksen esityksessä esitetään, että kotihoidon pysäköintitunnuksen myöntäisi alueelleen kunta. Valmistelussa on arvioitu myös sitä, voisiko kunnan sijaan valtion viranomainen, käytännössä Liikenne- ja viestintävirasto myöntää kotihoidon työntekijälle tarkoitettua pysäköintitunnuksen. Sairaanhoitajaliitto kannattaa sitä, että pysäköintitunnuksen myöntää valtion viranomainen, jotta pysäköintitunnusten saanti olisi mahdollisimman tasalaatuista ja tasapuolista. Tästä ei aiheudu myöskään tunnistus- eikä väärinkäyttöongelmia, kun pysäköintitunnuksen hakijana olisi kunnan hankkima palveluntarjoaja, jonka hakemuksessa on kunnan vahvistus. On turhan monimutkaista tehdä hausta työntekijä- ja ajoneuvokohtaista, koska lupien määrä ja lupien vaihtuvuus on tällöin suurta. Koko pysäköintilupaprosessi yksinkertaistuu ja kevenee, kun hakijana ja tarvitsijana on kunnan hyväksymä palvelun tarjoaja. Käytännössä ja teoriassa esimerkiksi kotihoidon palveluntuottaja on se instanssi, joka pysäköintitunnusta tarvitsee työntekijälleen. Sekä ajallisesti ja taloudellisesti edullisinta on, että kunnan palveluntarjoaja hakee tietyn, tarvitsemansa määrän pysäköintitunnuksia ja vastaa niiden käytöstä. Palveluntarjoajan on helppo arvioida, kuinka monta pysäköintilupaa heillä tarvitaan yhtä aikaa.

Kun pysäköintiluvat haetaan palveluntarjoajan nimiin, tällöin lupia ei tarvitse hakea jatkuvasti työntekijöiden ja ajoneuvojen vaihtuessa. Esimerkiksi kotisairaanhoitajan kannalta tämä on yksinkertaisinta: samalla, kun kotisairaanhoitaja ottaa työvuoron alussa työtarvikkeet, hän ottaa myös autolla kulkiessaan pysäköintitunnuksen ja luovuttaa sen vuoronsa lopussa työnantajan haltuun samoin kuin työtarvikkeetkin. Näin samalla työnantaja valvoo pysäköintitunnusten käytössä oloa. Ne ovat käytössä vain työajalla eivätkä ole kenenkään yksityishenkilön hallussa heidän vapaa-ajallaan. Näin myös tunnusten mahdollisen väärinkäytön tai häviämisen riski on pieni.

Valtakunnallinen, koko Manner-Suomessa voimassa oleva Liikenne- ja viestintäviraston myöntämä tunnus ei olisi myöskään ongelmallinen pysäköintitunnuksen tarkoituksen kannalta, koska Liikenne- ja viestintävirasto myöntää tunnuksen kunnan palveluntarjoajalle. Jos jossain kunnassa ei ole tarvetta pysäköintitunnuksille, niin silloin niitä ei tarvitsisi hakea. Tarpeen kuitenkin päättäisi kunnan hyväksymät palveluntarjoajat, koska he tuntevat työntekijöidensä tarpeen. Pysäköintitunnus olisi voimassa niin kauan kuin palveluntarjoajan palvelusopimuskin eikä se olisi kytketty työntekijöiden nimiin tai ajoneuvoihin. Samalla vaara ylimääräisistä ja hukateilla kulkevista tunnuksista poistuu ja luovutettavien tunnusten määrä on mahdollisimman pieni. Näin ei myöskään tarvita kunnan väliarviointia Liikenne- ja viestintäviraston lupahakuun siitä, täyttääkö hakija laissa säädetyt edellytykset tunnuksen myöntämisen kannalta, koska hakijoina olisi vain kunnan kanssa sopimuksen tehneet palveluntarjoajat tai kunnan omat palveluntuottajat. Lupien hakuun ei näin myöskään syntyisi ylimääräistä viivettä.

Sairaanhoitajaliitto ei edelleenkään kannata pysäköintiluvan aikarajoitteisuutta. Edellä esitetyllä tavalla pysäköinti kestää vain kotikäynnin ajan.

Kuntien tulee huomioida lisääntynyt pysäköinnin tarve kaavoituksessa ja pysäköintisuunnittelussaan.

On täysin aiheetonta murehtia pysäköintimaksujen menetystä. Kuntahan järjestää itse suurimmaksi osaksi kotihoidon ja keräisi näin itseltään pysäköintimaksun, jolloin päinvastoin säästetään pysäköintimaksujen keräyskulut. Kunnathan voivat sopimuksissaan tarvittaessa veloittaa yksityisiltä palveluntuottajilta pysäköintikulujen määrän.

Helsingissä 26.2.2020

Nina Hahtela	Liisa Karhe
puheenjohtaja	kehittämispäällikkö
Sairaanhoitajaliitto	Sairaanhoitajaliitto